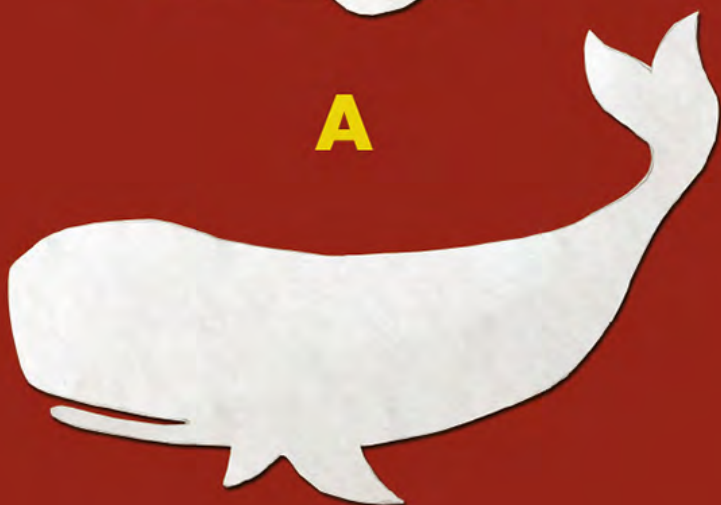

OBLAK

A

VEĽRYBA

• Anne Nesbetová •

Oblak a veľryba

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

Anne Nesbetová

Oblak a veľryba – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

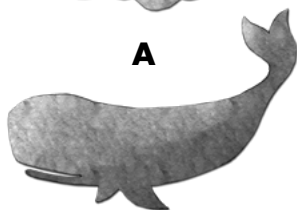
Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

OBLAK

A

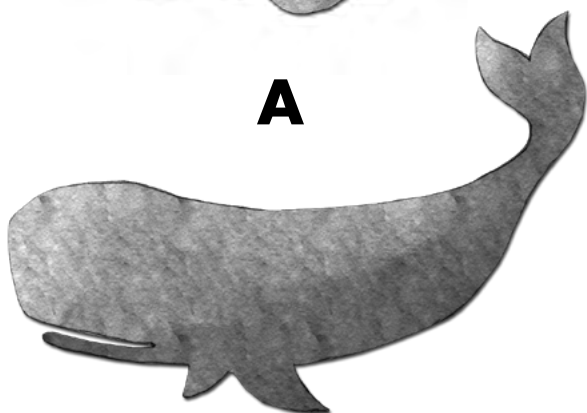

VEĽRYBA

OBLAK

A

VEĽRYBA

• Anne Nesbetová •

F RAGMENT

Venujem Ines

· Prvá kapitola ·

ÍSŤ, ÍSŤ, PREČ

Noah začal tušiť, že sa niečo deje, vo chvíli, keď v to májové popoludnie ako piatak pozrel do očí svojej mamy. Prišla poňho na aute, ktoré nepoznal – to bola prvá vec. A po druhé, na sedadle spolujazdca sedel jeho otec. No v Noahovej rodine chodil pro deti do školy vždy len jeden z rodičov.

Na zadnom sedadle na kope kufrov stálo ošúchané hnedé vrece prelepené lepiacou páskou. Ak batožinu nechcel zvaliť, musel si sadnúť opatrne.

Vzadu nezostalo dosť miesta ani na jeho školský vak, tak si ho položil dopredu na kolená.

„Ahoj,“ pozdravil rodičov. „Čo sa stalo s naším autom? A čo tie kufre?“

„Zatvor dvere,“ povedala mama. „Je to požičané auto. Musíme sa ponáhľať. Je to naliehavé. A svoj vak podaj otcovi.“

Auto sa odlepilo od obrubníka tak rýchlo, až zapískali pneumatiky, čo bolo super.

Noahov otec sa obrátil dozadu a presvedčivo sa naňho usmial.

„Všetko bude v poriadku,“ oznámil a vzal Noahov vak dopredu. (*V poriadku?* pomyslel si Noah.) „Pravdaže, mali sme ti to povedať vopred. Čo máš v tom vaku?“

Bola to otázka, na ktorú otec očividne nečakal odpoveď. Skôr ako Noah stačil otvoriť ústa, sám rozzipsoval žltý zips na vaku a nazrel dnu. Vnútri bola kopa ceruziek, guma a pokrčené papiere. Okrem toho dve knihy a banán.

„Hej!“ ozval sa Noah a načiahol sa dopredu, pokiaľ mu to dovolil bezpečnostný pás. Od prekvapenia však zo seba viac nedostal. Jeho rodičia boli zvyčajne poriadkumilovní.

„Len to, čo je potrebné. Len to si môžeme vziať so sebou,“ vyhlásil otec a rýchlo sa prehrabával vo vaku. Ako sa ukázalo, pri nohách mal vrece na odpadky a všetky papiere šli razom doň. Potom sa obrátil a žmurkol. „Čo myslíš, je tento banán dôležitý?“

„Čo robíš?“ ozval sa nechápavo Noah. Banán mu bol fuk. Na ostatnom záležalo. „Kam vziať? Počkaj, nevyhadzuj to, to je moja úloha z matiky.“

„Už nie,“ povedala Noahova mama. „Ideme lietadlom, nemôžeme mať so sebou zbytočnosti.“

„Lietadlom?“ zatiahol Noah. „Hneď teraz?“

„Hej!“ odvetila mama. „Je to ten výlet, o ktorom sme hovorili. Myslíš, že tie jazykové nahrávky boli len žart? No tak, nemčina je predsa tvoja silná stránka, nie? *Der-die-das*.“

Poslednú slabiku zaspievala. Bola pravda, že doma počúvali nahrávky z nemčiny. K páskam bola aj učebnica a dokonca vymýšľali pesničky k tabuľkám. Len tak si ich Noah vedel zapamätať, keď si ich spieval. V nemčine bolo priveľa spoluhlások – a priveľa gramatiky, ako rada opakovala mama.

Noahovi sa však gramatika páčila. Jeho mozog zaznamenával dokonale a naučiť sa jazyk znamená naučiť sa určité vzory. Mama teda nežartovala, keď povedala, že na ne má Noah nadanie.

No, nadanie, také neviditeľné. Noah skôr po nemecky rozumel, ako dokázal hovoriť.

„Teraz nemôžeme ísť nikam,“ ozval sa Noah. „Nie sú predsa prázdniny. Prázdniny bývajú v lete.“

Mali to byť prázdniny. Taký bol plán – cez prázdniny pôjdu do Nemecka – teda na prázdniny – do

Čierneho lesa, dajú si koláč, pozerú si kukučkové hodiny a aspoň jeden zámok.

„Okrem toho zajtra mám futbal. Nemôžem ho vynechať. A Zach má v sobotu narodeniny!“

„Zmena plánov,“ vyhlásila mama. „Prepáč, inak sa nedá. A ukázalo sa, že to bude iné Nemecko. Nie zvyčajné Nemecko, ale to druhé. Máme niekoľko hodín na prípravu a organizáciu a potom odlietame.“

Hrôza. Noahovi nič z toho nešlo do hlavy.

A čo sa týkalo narodenín, Zachova mama chcela požičať video *Indiana Jones*. Indiana Jones! Noah otvoril ústa, ale skôr ako z nich niečo vyšlo, ozval sa otec. To rodičia nerobia, keď ich dieťa chce niečo povedať. Niekedy sa príliš starajú do detských kníh, papierov a obalov z cukríkov.

„Hej, pozri sa na toto!“ vykrikol Noahov otec. Práve držal v ruke Noahovu knihu – *Alicu v krajine zázrakov a za zrkadlom*, ktorá kedysi patrila jeho mame. V to ráno si ju vzal z poličky, lebo chcel mať vo vaku vždy niečo na čítanie. Kniha bola ošúchaná, ale veselá. Dávno už prišla o obal; na prvej strane poskakovali vzory radov zajacov nakreslených červeným a čiernym atramentom.

Noahov otec cívil na tie zajace a tváril sa pochybovačne.

„Čo myslíš, Lisa, bude to v poriadku?“

„Nie je navyše. Tú knihu práve čítam,“ odvetil Noah a vystrel ruku. Dnes v škole prečítal len prvú kapitolu, ale zdalo sa mu, že to bude veľmi zvláštny príbeh. Staromódny, ale zvláštny. Noahovi sa páčil.

„Nie je v nej napísané žiadne meno? Potom je v poriadku,“ konštatovala mama.

No keď otec hádzal knihu Noahovi dozadu, narazila do sedadla a vypadla z nej kartička, ktorá musela byť dávno zastrčená medzi listami.

„Čo je to?“ opýtala sa Noahova matka. Auto trochu zabočilo doprava, keď sa obrátila dozadu, aby sa pozrela.

„Neboj sa,“ povedal Noahov otec. „Radšej hľad na cestu. Mám to pod kontrolou. Noah...“

No Noah už hľadel na štvorcovú kartičku vo svojej ruke.

„Fotografia!“ vykrikol. Z fotky naňho hľadelo drobné dievča, stálo rovno medzi kolenami veľkému mužovi, čo sedel v kresle. „Hej, kto je to dievča? A ten muž?“

„Ach!“ vydýchla mama a prudko zabočila z diaľnice na odpočívadlo, takže sa Noah musel chytiť sedadla pred sebou. „Ach,“ zopakovala. „Už prídem neskoro.“

Auto so škripaním zastalo. Na odpočívadle nebolo prakticky nič. Sivý asfalt, na ktorom si chúďa dieťa len zodrie kožu z kolien, pár úbohých stromov, budova s toaletou a niekoľko piknikových stolov posypaných vtáčím trusom a nejakými pilinami.

Noahovi sa zachveli ruky.

„Kam prídeš neskoro?“ opýtal sa.

„Je to citát,“ povedala a v tej chvíli si Noah spomenul, kde už predtým počul tie slová: hovorí ich Biely králik na začiatku *Alice v krajine zázrakov*. Vtedy, keď vedie Alicu dolu do diery, do sveta, v ktorom je všetko zvláštne.

Noah mal zrazu čudný pocit. O čo ide jeho rodičom?

„Pozri,“ ozvala sa veselo mama. „Viem, že je to trochu nečakané, ale dobré na tom je, že ideme niekam, kam sa takmer nikto nedostane.“

„Predstav si to ako expedíciu,“ dodal otec a spriahanecky sa usmial. „Ak ťa niekto pozve na južný pól, povieš áno, však? Je to niečo podobné, ale nejde o južný pól.“

Mama len mávla rukou.

„Vráťme sa k faktom,“ povedala. „Nebude to ľahké, ale ty to zvládneš, Noah. Daj mi tú fotografiu, prosím.“

Noah vystrel ruku, ale pomaly, aby si ju mohol ešte raz prezrieť. To drobné dievča sa mu zdalo akési známe. Malo na sebe slávnostné šaty, na hlavu korunku a v ruke paličku. Oči mala tmavé a žiarili jej, akoby práve objavila také veci, ktoré si ľudia ani nevedia predstaviť. Mohla mať asi štyri roky a vyzerala, akoby vnímala každý detail na vašom oblečení, vaše vlasy, nervózne tiky, ktoré naznačujú, že sa snažíte niečo skryť.

Prezrádzal ju pohľad tých očí: to dievča bola jeho mama. Nepochybne. Hoci mala na fotke len štyri roky, už vzbudzovala rešpekt.

„Mama, veď si ty!“ vykrikol. Nikdy predtým nevidel fotografiu svojej mamy ako dieťaťa. Vedel, že je to čudné, ale v niektorých rodinách nemajú fotoaparát. Alebo príde požiar a všetky albumy zhoria. To sa stáva. „A to je tvoj otec? Môj starý otec?“

Muž držal v ruke zložené noviny, z ktorých bolo vidieť polovicu titulku napísaného veľkými čiernymi písmenami: KORUNO-

Noah nikdy predtým nevidel na fotografii svojich starých rodičov.

„No tak, daj mi tú fotku,“ nástojila mama. Noah si neuvedomil, že ju stále drží, ale na tej fotografii bolo veľa údajov, bol to hlavolam a Noah začal horúčkovo premýšľať, hneď ako na ňu pozrel.

Napokon vložil fotku mame do ruky a urobil to, čo dokázal jeho mozog: čo najlepšie si ju zapamätal, aby ten obraz mohol použiť aj neskôr.

Myslel si, že to dokáže každý, ale v druhej triede po projekte o koale, ktorý trval celých štyridsať minút a obsahoval milión informácií, mu učiteľ ukázal oba zdvihnuté palce a povedal, že má fotografickú pamäť. Zdalo sa mu, že je to pravda, ale aj nie – oboje zároveň. Fotografická pamäť mohla byť čosi ako fotoaparát, ale Noahova myseľ nepredstavovala až taký dokonalý fotoaparát. Nevedel si „odfotografovať“ vždy a všetko – stále veľa vecí zabúdal, ale keď ten fotoaparát fungoval, keď Noah začul to slabé kliknutie, že sa fotografia uložila do jeho mozgu, bolo dobre. Aj jeho rodičia vedeli, že má dobrú pamäť, občas až dokonalú. Nedokonale dokonalú. Dokonalá nebolo vhodné slovo.

To bolo Noahovo tajomstvo. V rodine s takými vnímavými očami bolo fajn mať nejaké tajomstvo, o ktorom nevedela ani mama.

„Pozri sa na to,“ ozvala sa Noahova mama a pozrela na fotografiu s čudným výrazom na tvári. „Korunovačný deň! Mala som päť a pol a myslela som si, že budem kráľovnou sveta.“

„A prečo by si nemohla byť?“ opýtal sa otec a usmial sa na Noaha.

„Hej, pozri, automat! Choď a kúp si niečo na pitie,“ navrhol o chvíľu a vtisol Noahovi do dlane nejaké drobné. „Ani ísť na toaletu nie je zlý nápad. Máme pred sebou ešte kus cesty.“

Noah otvoril dvere, ale zatiaľ nevystúpil z auta.

V tej chvíli akoby z jasného neba zostúpila na zem hrozná myšlienka a pristála Noahovi rovno na pleci ako zlovestná čierna vrana. Noah sa obrátil a pozrel na rodičov, ktorí sa nikdy nesprávali takto zvláštne. Radšej sa opýtal, aby mal istotu: „Hádám ste nikoho nezabili, čo? Alebo ste vykradli banku?“

Obaja rodičia sa naraz rozosmiali. Mama sa smiala ako šialená, otec sa dlho rehotal, priam burácal ako hrom.

„Nie, nič také,“ povedal napokon otec.

„Expedícia,“ povedala mama. „Nečakaná výprava, spomínaš si? Tak sa pohni.“

Tajný spis 1

ČO BY VÁM MAL POVEDAŤ MIKROFÓN

Dôležitá poznámka: Keby ste počúvali rozhovor Noahovej rodiny, možno pomocou rádiomikrofónu v aute, v ktorom cestovali, čo ľudia niekedy robia, nepočuli by ste to tak, ako

je to zapísané na predchádzajúcich stranách. Je to nielen preto, že rozhovory v reálnom živote sú nesúvislejšie, zložitejšie a nezrozumiteľnejšie ako v knihách, ale v tomto prípade aj preto, že všetko, čo povedal Noah, vyšlo z neho akoby v útržkoch, nie vcelku a veľmi ťažko sa to zachytáva slovami. Je tu zaznamenané, čo chcel povedať a čo si mysleli jeho rodičia (ktorí ho poznali celé roky), že chce povedať, ale nie všetko, čo by zaznamenal taký skrytý mikrofón.

Noah sa totiž zajakával. Neznalo to len ako obyčajná štikútko. Zajakával sa pri mnohých hláskach.

Rozprávať bolo pre Noaha také zložité ako jazdiť na bicykli s kolesom, ktoré chce zrazu len tak pre nič za nič zastať. Plával vetami (keby sme sa tak vyjadrili) a keď prišlo slovo s hláskou b alebo m, to koleso sa jednoducho zastavilo, ako keby zrazu pred ním na ceste vyrástol múr a on aj s bicyklom doň narazil a zastal.

Keď sa to opakuje znova a znova, je veľkým pokušením jazdiť na bicykli tak, akoby mal pomocné kolieska: pedálovať veľmi, veľmi pomaly a opatrne. Alebo na ňom vôbec nejazdiť.

No Noah nechcel zostávať na mieste a nechcel ani mlčať, takže otváral ústa a skúšal to znovu. Taký už bol. Nebol dieťa, ktoré by chcelo mať pomocné kolieska.

„Noah sa nikdy neprestáva snažiť! Má dobrý postoj! Je veľmi vytrvalý!“ hovorili všetci učitelia. „Časom určite z tohto problému vyrastie.“

No zdalo sa, že možno aj nie, možno nevyrastie. Noah si pozrel knihy o zajakávaní, ktoré priniesla domov mama, a zo všetkých tých stránok popísaných drobným písmom sa dozvedel, že hoci malé deti z toho často vyrastú, dieťa, čo má už jedenásť rokov, sa môže zajakávať celý život.

„Nedá sa s tým nič robiť!“ opakovala mu už stý raz mama. „Pozri sa na známych hercov, ktorí si zvykli na zajakávanie. Mysli na nich. Napríklad James Earl Jones, ktorý prepožičal hlas Darthovi Vaderovi – počula som, že sa tiež zajakával.“

Nie vždy pomohlo počúvať o tom, že aj známi herci sa zajakávali, ale teraz sa už isto nezajakávajú. Noah by dal všetky desaťcentovky zo svojej pokladničky, keby počul, ako nejaký známy herec otvorí ústa a zasekne sa. Darth Vader sa zajakáva! Noah by to chcel počuť!

V každom prípade len toľko povedal Noah rodičom v aute a rozprával pritom ako strieľajúca puška. Náhodný svedok by mu ani nerozumel. No Noah a jeho rodičia si po toľkých rokoch rozumeli veľmi dobre.

Aby to bolo jasné: rozumieť slovám, čo hovoria rodičia, nie je to isté, ako rozumieť tomu, o čo im ide, keď vám sčista-jasna oznámia, že nechávajú za sebou svoj starý život, práve v tejto chvíli, práve teraz, dnes.

Zdá sa, že dokonca aj ľuďom, ktorí sa vôbec nezajakávajú, nemusíte niekedy vôbec rozumieť.

· Druhá kapitola ·

ZBOHOM, BATMAN

Keď Noah vyšiel z toalety, našiel rodičov stáť pri odpadkovom koši na parkovisku. Otec doň pchal vrece s ktoviečím, mama držala zápalku pri rožku čohosi, čo mala v ruke. Ukázalo sa, že je to tá istá fotografia, ktorú Noah pred chvíľou našiel v maminej starej knihe.

„Prestaň! Čo robíš?“ vykrikol Noah. Alebo to chcel povedať, ale bol taký zhrozený, že ho neposlúchal ani vlastný hlas. Vydal akýsi zvuk, pripomínajúci syčanie, a to bolo všetko.

Jediná fotografia, na ktorej bola mama ako dieťa, a ona ju chce spáliť? To predsa nemôže myslieť vážne. Čo to robí?

„Nemávaj tak rukami,“ povedala mama a pokojne sledovala, ako plamene požierajú okraje fotografie a popol padá na chodník. „Tak to bude lepšie. Jedno zo zlatých pravidiel cestovateľov znie: Nikdy na seba nepriťahuj priveľa pozornosti.“

„Veď je to len fotka,“ prehodil otec, ale znelo to smutne. Nič už nedávalo zmysel. Potom si Noah všimol v odpadkovom koši žltý zips.

„Veď je to môj ruksak!“ ozval sa. „Je nový.“

Na mnohých vreckách mal krásnu aplikáciu Batmana. Bol to super vak.

„Nič sa nedá robiť,“ prehodila mama. „Musíme sa ho zbaviť. Navrchu je nezmývateľnou fixkou napísané tvoje meno.“

V čom je zasa problém? Ak si nemal na vaku napísané meno, nemohol si si ho vziať na výlet do akvária, a mama to dobre vedela. Sama mu tam minulý mesiac napísala: N. KELLER. A teraz chcu vyhodiť celý vak?

„Je to preto, kam ideme,“ odvetil otec. „Musíme na všetko dávať pozor. No tak, nasadnime naspäť do auta.“

„Ľudia v Nemecku nemôžu mať na ruksaku Batmana?“

„Nejdeme do normálneho Nemecka, ale do Východného,“ povedal otec. „Je za Železnou oponou.“

„Východné Nemecko?“ zopakoval Noah. Nevedel si predstaviť, ako môže vyzeráť opona zo železa. Veď opona by sa mala vo vetre pohybovať.

„Spomínaš si na olympiádu?“ pokračoval otec.

To je pravda, na olympiáde boli dva nemecké štáty. Jedno Nemecko malo so Spojenými štátmi priateľský vzťah, druhé malo vzťah skôr s Ruskom, ktoré sa teraz volalo Sovietsky zväz. Len aby to všetko bolo ešte komplikovanejšie.

„Plavci,“ povedal Noah. „Nemali veľa plavcov?“

„Presne tak! Východné Nemecko, teda to komunistické – alebo Nemecká demokratická republika. Vlast' veľmi silných plavcov. Presne tak. Inak, vieš, že tvoja mama študovala, aby sa stala učiteľkou?“

„Pravdaže,“ povedal Noah. V duchu si myslel, že by bola výborná učiteľka, ktorej by sa všetci báli.

„A teraz robí výskumy aj na...“

Noah dobre poznal aj tú časť: „Na deťoch, čo majú problémy s rečou,“ odvetil. „Ale čo to má spoločné s plavcami?“

Mama zahúkala ako vyplašená sova.

„Nič,“ povedal otec. „Hovoríme o zajakávaní, nie o plávaní!“

„Chcem preskúmať rozličné prístupy v základnom vzdelávaní detí s poruchami reči na Východe